

БІБЛІОГРАФІЯ ПРАЦЬ ІВАНА ВАСИЛЬОВИЧА ВЕРНАДСЬКОГО

І.В. Вернадський був засновником, видавцем і редактором журналів

- «Экономический указатель» (1857-1858, № 1-104)).
 «Экономист». Приложение к «Экономическому указателю» (1858, Т. I, кн. 1-3).
 «Указатель политико-экономический. Статистический и промышленный журнал» (1859, № 105-156).
 «Экономист». Приложение к «Указателю политико-экономическому, статистическому и промышленному журналу» (1859, Т. II, кн. 1-6).
 «Экономист». Приложение к «Указателю экономическому, политическому и промышленному» (1860, Т. III, кн. 1-3).
 «Указатель экономический, политический и промышленный» (1860, № 157-208; 1861, № 209-310). Два номера журнала 309–310 с пометками И.В. Вернадского.
 «Экономист» (политико-экономический и статистический журнал) (1861, Т. IV; 1862, Т. V).
 «Экономист» (1863-1864, Т. VI, кн. 1-4; 1865, Т. VII, кн. 1).
 «Биржевой указатель» (1877-1879).

Наукові та науково-публіцистичні праці

1. Критико-историческое исследование об итальянской политико-экономической литературе до начала XIX века. Москва: Унив. тип., 1849. II, 118 с. (Докторська дисертація на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук, політичної економії та статистики. Затвердження відбулося 14 (26) грудня 1849 року).
2. Новое статистическое учреждение (Из письма М.Н. Каткову). *Московские ведомости*. 1851. № 33. 17 марта. С. 274.
3. О движении народонаселения России в 1846 году. *Московские ведомости*. 1851. № 37. 27 марта. С. 311–313; № 40. 3 апреля. С. 342–344; № 45. 14 апреля. С. 387–388; № 50. 26 апреля. С. 434–435.
4. Несколько слов на замечания Профессора Спасского о народонаселении России. *Московские ведомости*. 1851. № 53. 3 мая. С. 466–467.

5. Хозяйственно-статистический атлас Российской империи, изданный Департаментом Сельского Хозяйства Министерства Государственных Имуществ. Санкт-Петербург, 1851. *Московские ведомости*. 1851. № 81. 3 июля. С. 725; № 82. 10 июля. С. 745–746; № 99. 18 августа. С. 915–916; № 113. 20 сентября. С. 1057–1058.
6. Несколько слов о статистике древних. *Московские ведомости*. 1851. № 106. 4 сентября. С. 989.
7. Об экономическом лексиконе Кокелена. *Московские ведомости*. 1851. № 121. 9 октября. С. 1149–1150.
8. Экономия чугунок. *Московские ведомости*. 1851. № 126. 20 октября. С. 1201; № 127. 25 октября. С. 1211.
9. Железные дороги: [Очерк]. Москва: Унив. тип., 1851. 20 с.
10. Бедность в языческом мире. *Отечественные записки*. 1852. Т. LXXXII, № 5 (май). Отд. VII. С. 36–38.
11. Задача статистики. *Журнал Министерства народного просвещения*. 1852. Ч. LXXIV. Отд. II. С. 61–92. Оттиск. 32 с.
12. Проспект политической экономии. Санкт-Петербург, 1852. 140 с.
13. Очерк теории потребностей. Санкт-Петербург, 1852. 116 с.
14. Несколько слов о железных дорогах в России, по поводу речи г. Рославского. Москва: Унив. тип., 1853. 9 с.
15. Политическое равновесие и Англия. Москва: Унив. тип., 1855. II, 136 с.; Изд. 2-е, испр. Санкт-Петербург, 1877. 140 с.
16. Романское начало и наполеониды. Санкт-Петербург: Тип. Э. Веймара 1855. 52 с.
17. Исторический очерк практической статистики / В воспоминание 12 января 1855 года. Учено-литературные статьи профессоров и преподавателей Императорского Московского университета, изданные по случаю столетнего юбилея. Москва: Университетская типография, 1855. 92 с.
18. О внешней торговле. *Русский вестник*. Т. 2. 1856. С. 603–604; Т. 3. № 6. Кн. 2. 1856. Июнь. «Современная летопись». С. 281–289.
19. Предмет политической экономии. *Журнал министерства народного просвещения*. Ч. XC. Отд. II. 1856. Май. С. 127–144.
20. Кредит. *Экономический указатель*. 1856. № 6. С. 129–130.
21. Die Weltherrschaft England's und das politische Gleichgewicht von D-r J. Wernadski Prof. der pol. Ökonomie und der Statistik an der Universität zu Moskau / Uebersetzt ans d. russischen. Leipzig und Mitau, 1856.
22. Вступительная лекция [к курсу политической экономии]. Санкт-Петербург, 1857. 15 с.

23. Очерк теории потребностей. Санкт-Петербург: Тип. К. Метцига, 1857. 81 с.
24. Исследования о бурлаках: Отчет чиновника особых поручений при министре вн. дел с. с. Ивана Вернадского. *Журнал Министерства внутренних дел*. 1857. Ч. XXIII. Кн. 4. С. 71–81, 81–86, 86–118; Ч. XXIV. Кн. 5. С. 1–13, 13–23, 23–42.
25. Значение природы в государственном хозяйстве. *Экономический указатель*. 1857. № 1. С. 1–10.
26. Калифорнийское и австралийское золото. *Экономический указатель*. 1857. № 1. С. 10–11.
27. Несколько слов о дороговизне дров. *Экономический указатель*. 1857. № 1. С. 11–12.
28. Нечто о средствах сообщения. *Экономический указатель*. 1857. № 2. С. 26–32.
29. Об условиях благосостояния. *Экономический указатель*. 1857. № 3. С. 49–53.
30. Прибыль народонаселения в России. *Экономический указатель*. 1857. № 3. С. 65–66.
31. Абиссинская торговля. *Экономический указатель*. 1857. № 4. С. 80–81.
32. Новые банки. *Экономический указатель*. 1857. № 5. С. 107–108.
33. Китай. *Экономический указатель*. 1857. № 6. С. 121–122.
34. Кредит и монета. *Экономический указатель*. 1857. № 7. С. 150–151.
35. Современный вопрос. *Экономический указатель*. 1857. № 7. С. 156–160.
36. Политико-экономическое обозрение. *Экономический указатель*. 1857. № 8, 12, 16, 20, 24, 29, 34, 40.
37. Финансовое обозрение. *Экономический указатель*. 1857. № 9, 13, 17, 21, 25, 30, 37, 43.
38. Статистическое обозрение. *Экономический указатель*. 1857. № 11, 15, 19, 23, 35, 41.
39. Очерк теории потребностей. Санкт-Петербург: Тип. К. Метцига, 1857. 81 с.; *Экономический указатель*. 1857. № 21, № 22, № 23, № 26, № 28, № 30. С. 699–704.
40. О поземельной собственности (критику «Современника»). *Экономический указатель*. 1857. № 22. 1 июня. С. 508; № 25, 27. 6 июля. С. 634; № 29. 20 июля. С. 682–684.
41. Нечто о тарифе. *Экономический указатель*. 1857. № 24. С. 545–547.
42. Средства сообщения. *Экономический указатель*. 1857. № 25. С. 572–573.

43. Ответ на № 134 «Северной пчелы». *Экономический указатель*. 1857. № 25. С. 591.
44. Обозрение новых политико-экономических сочинений. *Экономический указатель*. 1858. № 58. С. 122–126.
45. Против чего мы вооружаемся и чего желаем? (автору «Общины» В.А. Панаеву). *Экономический указатель*. 1858. № 66. 6 апреля. С. 289–298.
46. Политико-экономическое обозрение. *Экономический указатель*. 1858. № 57. С. 103–104.
47. Политико-экономическое значение некоторых общественных фактов. 1. Передвижение. *Экономический указатель*. 1858. № 70. С. 385–390.
48. Политико-экономическое значение некоторых общественных фактов. 2. Счетная единица. *Экономический указатель*. 1858. № 78. С. 579–584.
49. Библиографический очерк истории систематической статистики. *Экономист*. 1858. Т. 1. Кн. 1. Разд. II. С. 1–49.
50. Очерк истории политической экономии. Санкт-Петербург: Ред. «Экон. указателя», 1858. 224, VI с.
51. Проспект политической экономии И. Вернадского, ординарного профессора политической экономии и статистики в Главном педагогическом институте. Санкт-Петербург: Ред. «Экон. указателя», 1858. 64 с.
52. О населении земного шара. *Экономист*. 1859. Т. II. Кн. 1. Разд. III. С. 1–12.
53. Отчет 3-го заседания международного статистического конгресса в Вене, 31 августа, 1–5 сентября 1857 года. *Экономист*. 1859. Т. II. Кн. 5. Разд. II. С. 50–79.
54. Крестьянское дело с научной точки зрения. *Указатель политико-экономический*. 1859. № 129. С. 571–577.
55. Туман в крестьянском деле. *Указатель политико-экономический*. 1859. № 131. С. 617.
56. К монетному вопросу. *Указатель политико-экономический*. 1859. № 133. С. 659–660.
57. Мелкие деньги. *Указатель политико-экономический*. 1859. № 150. С. 1040–1042.
58. Политико-экономические вопросы во Франции. *Указатель политико-экономический*. 1859. № 155. С. 1157–1159.
59. Экономические вопросы на Западе. *Указатель политико-экономический*. 1859. № 156. С. 1182.
60. Вопрос дня. *Указатель политико-экономический*. 1860. № 158. С. 21–25.

61. Экономические вопросы на Западе. *Указатель политико-экономический*. 1860. № 158. С. 26–28.
62. Можно ли оглашать действия акционерных компаний? *Указатель политико-экономический*. 1860. № 160. С. 57–60.
63. Экономические общества за границей. *Указатель политико-экономический*. 1860. № 164. С. 142–143.
64. Ред-р [Вернадский И.В.]. Завоевания без издержек. *Указатель политико-экономический*. 1860. № 168. С. 217–222.
65. Ред-р [Вернадский И.В.]. По поводу полемики г. Ходнева. *Указатель политико-экономический*. 1860. № 168. С. 235–236.
66. Выступление И. Вернадского 8 апреля 1861 г. на собрании Политико-экономического комитета при Географическом обществе. *Век*. 1861. № 26.
67. Начала разделения труда. *Экономист*. 1862. Т. V. Кн. 3. Разд. II. С. 89–98.
68. Еще о гетерах. *Экономист*. 1862. Т. V. Кн. 3. Разд. II. С. 61–90.
69. Вызов киевлянам. *Экономист*. 1862. Т. V. Кн. 5/6. Разд. I. С. 8.
70. Значение политической экономии как науки. *Экономист*. 1862. Т. V. Кн. 9. Разд. I. С. 1–8.
71. По поводу польского вопроса. Санкт-Петербург: Воен. тип., 1863. 16 с.
72. По поводу статистических конгрессов и административной статистики вообще. *Экономист*. 1863. Т. VI. Кн. 1. С. 1–14.
73. Политическая экономия, составленная по лекциям профессора И.В. Вернадского / Сост. М. Сырейщиков и А. Вейссе; Т[ехнол. И[н-т]. Санкт-Петербург, 1863. 369 с.
74. Что нужно для земледелия. Санкт-Петербург: тип. Штаба Отд. корпуса внутр. стражи, 1864. 12 с.
75. О земских банках. Доклад, читанный на собрании сельских хозяев в Москве 5 октября 1864 г. Оттиск из журнала «Труды Импер. Вольного экономического общества».
76. О мене и торговле. С примечаниями и приложениями статей о протективной системе и дифференциальных пошлинах в России. Санкт-Петербург, 1865. 175 с.; Публ. лекции проф. д-ра И. Вернадского, чит. в Имп. Вольн. Экон. об-ве, стеногр. В.А. Соболевским. *Экономист*. 1865. Т. VII. Кн. 1. С. 1–116.
77. О протекционизме в России (из газеты «Голос»). *Экономист*. 1865. Т. VII. Кн. 1. С. 117–170.
78. О дифференциальных пошлинах. *Экономист*. 1865. Т. VII. Кн. 1. С. 171–175.
79. Статистика: [Лекции для студентов Технологического института]. Санкт-Петербург: Изд. А. Шестакова, 1866. 160 с.

80. Политическая экономия, составленная в курсе 1865/66 г.: [Лекции Технол. ин-та]; Изд. студент Зиновьев. Санкт-Петербург: Лит. И.Е. Лаппинга, 1866. 248 с.
81. Лекции промышленной статистики, читанные студентам Технологического института в 1866/7 году. Санкт-Петербург: лит. И.Е. Лаппинга, 1867. 272 с.
82. Заметки к «Курсу политической экономии» Генриха Шторха / Шторх Г. Курс политической экономии, или Изложение начал, обуславливающих народное благоденствие: пер. с фр. с биографич. очерком автора; под ред. и с заметками И.В. Вернадского. Т. 1. Санкт-Петербург, 1881. 304, VII с.

Публікації, присвячені І.В. Вернадському

1. Рославский А. Несколько слов по поводу статьи г. Вернадского «Задачи статистики». *Москвитянин*. 1852. Сентябрь. № 18. Кн. 2. [Б. с.].
2. Вернадский Иван Васильевич. Биографический словарь профессоров и преподавателей Императорского московского университета, за истекающее столетие, со дня учреждения января 12-го 1755 г., по день столетнего юбилея янв. 12-го 1855 г., составленный трудами профессоров и преподавателей, занимавших кафедры в 1854 г., и расположенный по азбучному порядку. Часть 1. Москва: В университетской типографии, 1855. С. 155–163.
3. Вернадский Иван Васильевич / Список гражданским чинам четвертого класса. Исправлен по 15-е октября 1876 года. Санкт-Петербург: Типография Правительствующего сената, 1876. С. 77.
4. Вернадский Иван Васильевич. Биографический словарь профессоров и преподавателей Императорского университета св. Владимира (1834–1884). Составлен и издан под ред. ордин. проф. В.С. Иконникова. Киев: тип. Императорского университета св. Владимира, 1884. С. 97–103.
5. И.В. Вернадский, известный экономист. *Всемирная иллюстрация: журнал*. 1884. Т. 31. № 799. С. 366–367.
6. Из воспоминаний об И.В. Вернадском. Киевлянин. 1884. № 196. С. 2.
7. Вернадский, Иван Васильевич / Энциклопедический словарь Брокгауза и Ефрона: в 86 т. (82 т. и 4 доп.). Санкт-Петербург, 1892. Т. VI.

8. Вернадский Иван Васильевич / Петербургский некрополь. Сост. В.И. Саитов. Санкт-Петербург: Типография М.М. Стасюлевича, 1912. Т. 1 (А-Г). С. 415.
9. Дружинин Н.К. Вернадский Иван Васильевич (1821–1884). Москва: Госстатиздат, 1963. С. 220–221.
10. Баландин Р. Вернадский: жизнь, мысль, бессмертие. 2-е изд., дополн. Москва: Знание, 1988. С. 11–13.
11. Гумилевский Л.И. Вернадский. 3-е изд. Москва: Молодая гвардия, 1988.
12. Баландин Р.К. Вернадский Иван Васильевич / Русские писатели: 1800–1917: Биографический словарь. Москва: Советская энциклопедия, 1989. Т. 1: А–Г. С. 428–429.
13. Коропещкий І-С. Иван Вернадський – ранній дослідник італійської економіки / Українські економісти ХІХ ст. та західна наука. Київ: Либідь, 1993. С. 89–119.
14. Рожанівський В. У затінку імені сина: [Іван Вернадський]. *Історичний календар*. Київ, 1999. С. 113–114.
15. Ковалевська О. Видатний вчений, освітянин, громадський діяч (24 травня – 180 років від дня народження І.В. Вернадського). *Вісник НАН України*. 2001. № 5. С. 58–63. URL: dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/72554/11-Kovalevska.pdf?sequence=1.
16. Оноприенко В.И. Экономист-статистик профессор Иван Васильевич Вернадский (к 180-летию со дня рождения). *Статистика Украины*. 2001. № 2(13).
17. Злупко С. Иван Вернадський – засновник теорії потреб, дослідник економіки та історії політичної економії / Персоналії і теорії української економічної думки. Львів: Євросвіт, 2002. С. 78–83.
18. Михайлик Н.К. Иван Васильевич Вернадский, 1821–1884: ученый, экономист и патриот России. Москва: Международная педагогическая академия, 2002. 136 с.
19. Ущаповський Ю.В. Класична школа в політичній економії і економічні погляди Івана Вернадського / Еволюція теорії цінності в українській економічній думці (від давнини до початку ХХ століття): Наукове видання. Житомир: ЖІТІ, 2002. С. 208–216.
20. Усенко П.Г. Вернадський Іван Васильович / Енциклопедія історії України: у 10 т. / ред. кол.: В.А. Смолій (голова) та ін.; Інститут історії України НАН України. Київ: Наукова думка, 2003. Т. 1: А–В. С. 485–486.
21. Михайлик Н.К. Экономические взгляды и научно-просветительская деятельность И.В. Вернадского (1821–1884): автореф. дисс. ... канд. экон. наук: 08.00.01. Москва, 2003. 18 с.

22. Ситник К. До Вернадського на пораду. *Сільські вісті*. 2006. 18 серпня.
23. Вернадський І. Про обмін і торгівлю / Українська економічна думка: Хрестоматія. Упоряд. С.М. Злупко. Київ: Знання, 2007. С. 111–121.
24. Дмитрієв А.Л. Иван Васильович Вернадський як статистик. *Історія народного господарства та економічної думки України*. 2008. Вип. 41. С. 255–260.
25. І. Вернадський. Витоки. Творча спадщина у контексті історії економічної думки в Україні / за ред. В.Д. Базилевича. Київ: Знання, 2009. 862 с. (Славетні постаті).
26. Базилевич В.Д., Короткий В.А. Економіст Іван Васильович Вернадський / І. Вернадський. Витоки. Творча спадщина у контексті історії економічної думки в Україні. Київ: Знання, 2009. С. 9–249.
27. Назаров І.В. І.В. Вернадський – дослідник генезису політичної економії (на прикладі аналізу італійських шкіл меркантилізму і фізіократії) / І. Вернадський. Витоки. Творча спадщина у контексті історії економічної думки в Україні. Київ: Знання, 2009. С. 250–276.
28. Гайдай Т.В. Розробка І.В. Вернадським теорії та історії політичної економії / І. Вернадський. Витоки. Творча спадщина у контексті історії економічної думки в Україні. Київ: Знання, 2009. С. 277–298.
29. Гриценко І.С., Короткий В.А. Юридичний факультет Університету Святого Володимира, 1834–1920. Київ: Либідь, 2009. 256 с.
30. Осецький В.Л. Економіко-політичні погляди І.В. Вернадського і західноєвропейський лібералізм / І. Вернадський. Витоки. Творча спадщина у контексті історії економічної думки в Україні. Київ: Знання, 2009. С. 299–315.
31. Галицька Е.В., Прієрова О.К. Внесок І.В. Вернадського у розробку теоретико-методологічних засад статистики / І. Вернадський. Витоки. Творча спадщина у контексті історії економічної думки в Україні. Київ: Знання, 2009. С. 316–341.
32. Маслов А.О. Дослідження аграрних проблем у творчості І.В. Вернадського / І. Вернадський. Витоки. Творча спадщина у контексті історії економічної думки в Україні. Київ: Знання, 2009. С. 342–360.
33. Бодров В. Славетні постаті: І.В. Вернадський. *Вища школа*. 2009. № 8. С. 90–93. (Рец. на кн.: І. Вернадський. Витоки. Творча спадщина у контексті історії економічної думки в Україні; за ред. В.Д. Базилевича. Київ: Знання, 2009. 862 с.).

34. Дмитриев А.Л. Иван Васильевич Вернадский как статистик. *Вопросы статистики*. 2010. № 10. С. 73–76.
35. Петров Ф.А., Андреев А.Ю., Цыганков Д.А. Вернадский Иван Васильевич. Императорский Московский университет: 1755–1917: энциклопедический словарь. Москва: Российская политическая энциклопедия (РОССПЭН), 2010. С. 123–124.
36. Наконечна Т.Ю. Науковий внесок І.В. Вернадського в історію економічної думки та політичну економію. *Ефективна економіка*. 2010. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=205>.
37. Никитина Н.К. Иван Вернадский. Москва: Экономика, 2010. 368 с.
38. Шегда А.В. І.В. Вернадський та сучасна методологія пізнання. *Теоретичні та прикладні питання економіки*. 2010. Вип. 22. С. 19–24.
39. Галицька Е.В., Прімерова О.К. Життєвий шлях і наукова спадщина І.В. Вернадського (до 190-ї річниці з дня народження). *Статистика України*. 2011. № 2. С. 79–83.
40. Новікова І. Иван Вернадський та розвиток українського банківництва у другій половині XIX ст. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Економіка*. 2011. Вип. 123. С. 50–54.
41. Благих И., Громова Ж. И.В. Вернадский и русско-немецкая школа в политической экономии. *Економіка*. 2011. № 131. С. 53–56.
42. Небрат В.В. Суспільне господарство та державні фінанси у теорії народного добробуту Івана Вернадського. *Формування ринкових відносин в Україні: зб. наук. праць*. 2012. Вип. 3 (130). С. 15–18.
43. Базилевич В.Д., Короткий В.А. Економіст Іван Васильович Вернадський. Київ: Знання, 2012. 60 с.
44. Іваненко О. Вплив І.В. Вернадського на формування світогляду засновника Української академії наук В.І. Вернадського. *Україна XX ст.: культура, ідеологія, політика*. 2013. № 18. С. 101–107.
45. Максимов Ю.И. Статистик Иван Васильевич Вернадский / Ломоносовские чтения: Материалы секции музееведения; под ред. А.В. Смурова и В.В. Снакина. Москва: НЕА-Природа – МЗ МГУ, 2013. С. 36–38.
46. Тимочко Н.О. Класичний напрямок в українській економічній думці: І.В. Вернадський. *Ефективна економіка*. 2015. № 7. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2015_7_33.

47. Боднарчук Т.Л. І. Вернадський про політику урядової підтримки та її роль у розвитку господарства / Протекціонізм в економічній історії України (XIX – початок XX ст.): монографія. НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». Київ, 2017. С. 94–109.
48. Сурнина И.А. Деловые издания И.В. Вернадского (1857–1865). Москва: Флинта, 2017. 328 с.
49. Сурнина И.А. Цензура и Экономический указатель И.В. Вернадского 1857–1861 годов. *Филологические науки. Вопросы теории и практики*. 2018. Т. 80. № 2 (2). С. 244–249. URL: <https://doi.org/10.30853/filnauki.2018-2-2.7>.
50. Курбет О.П. Економіст Іван Вернадський як предтеча української академічної науки. *Історія народного господарства та економічної думки України*. 2018. Вип. 51. С. 58–77.
51. Стрішенець М., Павлова О., Павлов К., Купчак В. І.В. Вернадський – видатний дослідник історії економічних учень. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2019. № 3. С. 7–14.
52. Шелкунова Н.Л. Видавнича та громадська діяльність Івана Васильовича Вернадського у 40–80-х роках XIX ст. / Двадцять четверта всеукраїнська наукова конференція молодих істориків науки, техніки і освіти та спеціалістів за темою: «Наука як феномен національної культури»: Матеріали конференції 19 квітня 2019 р., м. Київ. 2019. С. 234–237.
53. Остроумов В.В. Иван Васильевич Вернадский (1821–1884) / Истоки теорий макроэкономического равновесия сквозь призму «закона рынков Сэя»: монография. Москва; Берлин: Директ-Медиа, 2019. С. 118–120.
54. Шелкунова Н.Л. Становлення І.В. Вернадського, як науковця та викладача. *Гілея: науковий вісник*. 2020. Вип. 156. С. 148–152.
55. Іван Вернадський – учений-економіст, педагог, громадянин: (до 200-річчя від дня народження) [Електронний ресурс]: тези наук.-практ. конф., Київ, 19 трав. 2021 р. Київ: КНЕУ, 2021. 49 с.